

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня магістр

студентки _____ Болобан Маргарити Сергіївни _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

академічної групи _____ 073М-20з-1 _____
(шифр)

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і логістика

на тему _____ Забезпечення інноваційного розвитку суб'єкта
господарювання (за матеріалами ПАТ «Запорізький металургійний комбінат
«Запоріжсталь»)

(назва за наказом ректора)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
	Іванова М.І.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Іванова М.І.			

Дніпро
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри менеджменту

_____ В.Я. Швець
(підпис)
«01» вересня 2021 р.

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня магістр**

студентці Болобан М.С. академічної групи 073М-20з-1

(прізвище та ініціали)

(шифр)

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і логістика
на тему Забезпечення інноваційного розвитку суб'єкта господарювання (за
матеріалами ПАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь»)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 21.12.2021 р. № 1073-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретично-методологічний розділ	Теоретичні засади забезпечення інноваційного розвитку підприємства	27.09.2021 р. – 31.10.2021 р.
Дослідницько-аналітичний розділ	Аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Запоріжсталь» в умовах конкурентного середовища	01.11.2021 р. – 30.11.2021 р.
Проектно-рекомендаційний розділ	Розробка інноваційно-інвестиційних заходів з метою підвищення ефективності діяльності ПрАТ «Запоріжсталь»	01.12.2021 р. – 16.01.2022 р.

Завдання видано

_____ Іванова М.І.

(підпис керівника)

(прізвище, ініціали)

Дата видачі «01» вересня 2021 року

Дата подання до екзаменаційної комісії «17» січня 2022 року

Прийнято до виконання

_____ Болобан М.С.

(підпис керівника)

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра

студентки групи 073м-20з-1

НТУ «Дніпровська політехніка»

Болобан Маргарити Сергіївни

на тему: Забезпечення інноваційного розвитку суб'єкта господарювання (за матеріалами ПАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь»)

Ключові слова: ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК, СИСТЕМНИЙ ПІДХІД, КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ, ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЄКТ.

Структура роботи: 85 сторінки комп'ютерного тексту; 14рисунків; 23 таблиці; 51 джерело посилання.

Об'єкт розроблення – процес забезпечення інвестиційного розвитку суб'єкта господарювання ПрАТ «Запоріжсталь».

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо забезпечення інвестиційного розвитку суб'єкта господарювання.

Основні результати кваліфікаційної роботи магістра полягають у такому: проаналізовано загальні основи управління інноваціями та чинники впливу на інноваційну діяльність підприємства; досліджено системний підхід забезпечення інноваційного розвитку підприємств; визначено інноваційний розвиток як складову формування високого рівня конкурентних переваг; вивчено загальні відомості про функціонування підприємства в конкурентному середовищі; проаналізовано основні техніко-економічні показники діяльності підприємства; проведено аналіз фінансового стану ПрАТ «Запоріжсталь»; обґрунтовано необхідність впровадження інноваційно-інвестиційного проєкту у ПрАТ «Запоріжсталь»; впроваджено проєкт на підприємстві; оцінено ефективність інноваційно-інвестиційного проєкту випуску слябів і прокату з марки стали ВМ PSL2 згідно стандарту API 5L.

Методи дослідження: аналітичний (дослідно-статистичний) метод, коефіцієнтні методи, порівняльний та якісний аналіз, табличне відображення даних.

Результати кваліфікаційної роботи магістра рекомендовано для використання на підприємствах чорної металургії, перший, металургійних комбінатах України з повним виробничим циклом.

Сфера застосування: інноваційний розвиток суб'єкта господарювання спрямований на модернізацію і реконструкцію ПАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь».

Економічна ефективність запропонованих заходів: запропоновані заходи забезпечать зростання обсягів виробництва та збільшення продуктивності праці 18 працівників на 12,92%. Більшість показників ділової активності мають позитивну динаміку до зростання (фондовіддача на 11,72% та рентабельність, як виробництва, так і продукції – 0,67% та 1,12%, відповідно). Впровадження даного проєкту дозволить збільшити обсяг отриманого прибутку майже на 29,80%.

SUMMARY

Master's qualification thesis
Student group 073M-203-1
Dnipro University of Technology
Boloban Marharyta Serhiivna

Ensuring innovative development of a business entity (based on the materials of Public JSC "Zaporizhzhya Metallurgical Plant "Zaporizhstal")

Key words: DIVERSIFICATION, DEVELOPMENT STRATEGY, STRATEGIC ALTERNATIVES, EFFICIENCY, TRADE ENTERPRISE.

Structure of the work: 85 pages of computer text; 14 drawings; 23 tables; 51 sources of links.

Object of the research is the process of ensuring the investment development of the business entity of Public JSC "Zaporizhzhya Metallurgical Plant "Zaporizhstal".

Purpose of qualification thesis is the theoretical substantiation and development of practical recommendations for ensuring the investment development of the business entity.

Main results of qualification thesis degree are: the general bases of innovation management and factors influencing the innovation activity of the enterprise are analyzed; the system approach of providing innovative development of enterprises is investigated; identified innovative development as a component of the formation of a high level of competitive advantage; studied general information about the functioning of the enterprise in a competitive environment; the main technical and economic indicators of the enterprise are analyzed; the analysis of the financial condition of Public JSC "Zaporizhzhya Metallurgical Plant "Zaporizhstal" was carried out; the necessity of introduction of innovation and investment project in Public JSC "Zaporizhzhya Metallurgical Plant "Zaporizhstal" is substantiated; the project was implemented at the enterprise; the efficiency of the innovation and investment project for the production of slabs and rolled steel grade BM PSL2 according to the API 5L standard was evaluated.

Research methods – analytical (research and statistical) method, coefficient methods, comparative and qualitative analysis, tabular display of data.

The results of qualification thesis are recommended for use at ferrous metallurgy enterprises, the first, metallurgical plants of Ukraine with a full production cycle.

Scope: innovative development of the business entity is aimed at modernization and reconstruction of Public JSC "Zaporizhzhya Metallurgical Plant "Zaporizhstal".

The economic efficiency of the proposed measures: the proposed measures will increase production and increase productivity of 18 employees by 12.92%. Most indicators of business activity have a positive dynamics of growth (return on capital by 11.72% and profitability of both production and output - 0.67% and 1.12%, respectively). The implementation of this project will increase the amount of profit by almost 29.80%.

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Теоретичні засади забезпечення інноваційного розвитку підприємства	7
1.1 Загальні основи управління інноваціями та чинники впливу на інноваційну діяльність підприємства	7
1.2 Системний підхід забезпечення інноваційного розвитку підприємств	15
1.3 Інноваційний розвиток як складова формування високого рівня конкурентних переваг	21
2 Аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Запоріжсталь» в умовах конкурентного середовища	24
2.1 Загальні відомості про функціонування підприємства в конкурентному середовищі	24
2.2 Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності підприємства	38
2.3 Аналіз фінансового стану ПрАТ «Запоріжсталь»	46
3 Розробка інноваційно-інвестиційних заходів з метою підвищення ефективності діяльності ПрАТ «Запоріжсталь»	59
3.1 Обґрунтування необхідності впровадження інноваційно-інвестиційного проєкту у ПрАТ «Запоріжсталь»	59
3.2 Впровадження проєкту на підприємстві	61
3.3 Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційного проєкту випуску слябів і прокату з марки стали ВМ PSL2 згідно стандарту API 5L	69
Висновки	75
Перелік джерел посилання	81

ВСТУП

Актуальність теми. Успішне функціонування підприємств і досягнення стратегічних переваг в умовах конкуренції значною мірою залежать від результативності їхньої інноваційної діяльності, яка визначається, насамперед, наявністю необхідних внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування інновацій, можливістю їхньої швидкої мобілізації, зацікавленістю інвестора в підтримці інноваційного розвитку, яка залежить від специфічних особливостей інвестицій, таких як тривалий період окупності під час реалізації інновацій, підвищений ризик реалізації, нерівномірність надходження доходів від здійснення інвестицій. Урахування цих особливостей і зміна умов функціонування підприємств визначають важливість подальшого вдосконалення принципів, форм, методів та пошуку джерел інвестиційної підтримки інноваційної діяльності підприємств.

Інноваційний розвиток промислового підприємства сьогодні є однією з головних умов підвищення його конкурентоздатності у довгостроковій перспективі. В ринкових умовах інноваційний процес виступає ключовим фактором розвитку суб'єктів господарювання та запорукою їх успішної діяльності. Однак це, в свою чергу, вимагає формування сприятливих умов для функціонування суб'єктів інноваційної діяльності на вітчизняному та міжнародному ринках, розвитку правового поля в інноваційній сфері тощо інше. Тобто потрібно стимулювати інноваційний розвиток промислових підприємств, активізувати взаємодію між ними та удосконалювати інноваційну інфраструктуру, для чого можна використовувати всю сукупність адміністративних, економічних та організаційних важелів впливу.

Визначальна роль інноваційних чинників у забезпеченні стійкості, гнучкості і конкурентоспроможності учасників ринкових відносин всьому світі давно стала загально визнаною, що знайшло підтвердження у різних моделях економічного зростання, де поряд із традиційними виробничими

факторами (трудові ресурси, основний капітал) присутній інноваційний, поступово займаючи домінуючі позиції у структурі джерел зростання.

Інноваційний шлях розвитку обрали й вітчизняні підприємства, що задекларовано у низці нормативно-правових документів, а саме: Законі України «Про інноваційну діяльність» [36], Законі України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [37], Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки» [35], розпорядженні Кабінету Міністрів України «Про схвалення концепції розвитку національної інноваційної системи» [38], затвердженій Кабінетом Міністрів України, Стратегії інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів [42] та ін.

Провідні вітчизняні науковці [2, 8, 16] стверджують, що через недостатність сформованості теоретичного базису інноваційного розвитку підприємств, не забезпечується достатній рівень їх конкурентоспроможності.

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо забезпечення інвестиційного розвитку суб'єкта господарювання.

Для досягнення поставленої мети в кваліфікаційній роботі вирішені такі завдання:

Для досягнення цієї мети в роботі вирішувалися наступні завдання:

- проаналізувати загальні основи управління інноваціями та чинники впливу на інноваційну діяльність підприємства;
- дослідити системний підхід забезпечення інноваційного розвитку підприємств;
- визначити інноваційний розвиток як складову формування високого рівня конкурентних переваг;
- вивчити загальні відомості про функціонування підприємства в конкурентному середовищі;
- проаналізувати основні техніко-економічні показники діяльності

підприємства;

- провести аналіз фінансового стану ПрАТ «Запоріжсталь»;
- обґрунтування необхідності впровадження інноваційно-інвестиційного проєкту у ПрАТ «Запоріжсталь»;
- впровадити проєкт на підприємстві ;
- оцінити ефективність інноваційно-інвестиційного проєкту випуску слябів і прокату з марки стали ВМ PSL2 згідно стандарту API 5L.

Об'єкт розроблення – процес забезпечення інвестиційного розвитку суб'єкта господарювання ПрАТ «Запоріжсталь».

Предмет розроблення – організаційно-економічні складові процесу забезпечення інвестиційного розвитку суб'єкта господарювання.

Методи дослідження. У роботі використано такі методи дослідження: аналітичний (дослідно-статистичний) метод, коефіцієнтні методи, порівняльний та якісний аналіз, табличне відображення даних.

Інформаційною базою слугували Баланс підприємства (форма №1), Звіт про фінансові результати (форма №2), статистичні дані, періодичні наукові та фахові видання.

Практична значущість одержаних результатів полягає у тому, що після впровадження інноваційно-інвестиційного проєкту щодо випуску слябів і прокату з марки стали ВМ PSL2 згідно стандарту API 5L виручка від реалізації збільшиться на 13,11%. При цьому спостерігається збільшення вартості основних виробничих фондів та оборотних коштів на 1,25% та 26,77%, відповідно. Дане зростання обсягів виробництва буде забезпечено збільшенням продуктивності праці 18 працівників на 12,92%. Більшість показників ділової активності мають позитивну динаміку до зростання (фондовіддача на 11,72% та рентабельність , як виробництва, так і продукції – 0,67% та 1,12%, відповідно). Особлива увага повинна бути приділена розміру прибутку. Впровадження даного проєкту дозволить збільшити обсяг отриманого прибутку майже на 29,80%.